

Збалансованість транспарентності публічної інформації з вимогами конфіденційності та регламентованої доступності даних досягається шляхом вишколу відповідних фахівців.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Підсумовуючи наведене можна зробити висновок про позитивний вплив інституцій держави на перебудову та модернізацію системи цивільного захисту в США. Для запозичення основ NIMS у відповідні владні структури України існує багато сприятливих чинників, як зовнішніх так і внутрішніх. Завданням державного управління в цій сфері мала б стати діяльність з розпочаткування міждисциплінарних досліджень і подальшого виходу на практичне втілення напрацьованих результатів.

Список використаних джерел:

1. <http://policy.defense.gov/portals/11/Documents/hdasa/references/HSPD-20.pdf>
2. <http://www.emd.wa.gov/plans/documents/HomelandSecurityPresidentialDirective>
3. <http://training.fema.gov/EMIWeb/IS/courseOverview.aspx?code=is-700.a>
4. <http://training.fema.gov/IS/NIMS.aspx>
5. <http://www.jblearning.com/catalog/9780763781873/>

References:

1. <http://policy.defense.gov/portals/11/Documents/hdasa/references/HSPD-20.pdf>
2. <http://www.emd.wa.gov/plans/documents/HomelandSecurityPresidentialDirective>
3. <http://training.fema.gov/EMIWeb/IS/courseOverview.aspx?code=is-700.a>
4. <http://training.fema.gov/IS/NIMS.aspx>
5. <http://www.jblearning.com/catalog/9780763781873/>

Рецензент: Дацій Н.В., д.держ.упр., професор

УДК 351

Кудрейко О.М.,

здобувач Академії муніципального управління

**ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕФОРМУВАННЯ ТА ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СИСТЕМИ ОСВІТИ**

Анотація. Окреслено та оцінено зарубіжний досвід реформування та державного управління розвитком системи освіти. Досліджено різні типи вищої школи та принципи на яких ґрунтується їх діяльність. Узагальнено органи які формують та здійснюють державне управління в галузі науки та освіти. Проаналізовано засади управлінської діяльності у галузі освіти, насамперед, організацію управління й контролю в системі вищої освіти різних країн.

Ключові слова: Освіта, система освіти, освітній процес, державне управління, державне управління розвитком освіти, освітня сфера, освітні реформи, механізми державного управління.

Кудрейко А.Н.,

соискатель Академии муниципального управления

**ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ РЕФОРМИРОВАНИЯ И ГОСУДАРСТВЕННОГО
УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ**

Аннотация. Определены и оценены зарубежный опыт реформирования и государственного управления развитием системы образования. Исследованы различные

типы высшей школы и принципы, на которых основывается их деятельность. Обзор органы формирующих и осуществляющих государственное управление в области науки и образования. Проанализированы основы управленческой деятельности в области образования, в первую очередь, организации управления и контроля в системе высшего образования разных стран.

Ключевые слова: Образование, система образования, образовательный процесс, государственное управление, государственное управление развитием образования, образовательная сфера, образовательные реформы, механизмы государственного управления.

Kudreyko Alexander,

Competitor Academy of Municipal Management

FOREIGN EXPERIENCE REFORM AND DEVELOPMENT GOVERNMENT OF EDUCATION

Summary. Outlined and reviewed the international experience of public administration reform and development of education. Different types of higher education and the principles that underlie their activities. Established bodies that form and implement state management in the field of science and education. It was found that public administration reform higher education in foreign countries intensified in the process of European integration and is constantly accompanied updating the regulatory framework.

The analysis of administrative activity in the field of education, which aims to ensure transparency and accountability to the public, members of the academic community, cooperation, respect for European humanitarian and democratic traditions and consistency with the provisions of the European Higher Education Area.

It is proved that the organization management and control in higher education in different countries varies extremely from autonomy (Germany) - to control public national services (England) and the direct instructions of the government and the Minister of National Education (France).

Emphasized that most states have made public administration reform higher education, given the trend of globalization, internationalization, democratic governance, decentralization, expanding university autonomy while strengthening their accountability to society. However, in virtually all countries the norm is a central university administration from the State represented by the Ministry of Education. In some countries, the regional government shares responsibility with the central government.

Analyzing the system of higher education of the European countries, including promising new trends in the reform of higher school highlighted new laws on higher education, redistribution of responsibilities in the field of education issues in these countries. Almost everywhere in this area is reduced role of central and growing influence of local and regional authorities.

Established global factors under which the transformation of the state of higher education in the European Union, namely the collapse of the leading role of the nation-state in social and economic development where higher education was seen as a form of national wealth, which contributed to the formation of national identity; redefining the functions of the welfare state, including the new amount of the public sector, funded by the state; Invasion of economic rationalism in the public sector worldwide.

The basic directions, which should be modernization of the state of higher education in Ukraine. First of all, the democratic governance higher education and empowering civil government in higher education - the creation of the Conference of Rectors of Universities of Ukraine and Lithuania analogue Academic Council or Council for Higher Education and Research Hungary, which should perform intermediary functions between the field of higher education and public administration.

It is noted that the reforms in the field of high school should aim at finding the optimal combination of centralization and decentralization. It was shown that Ukraine today is dominated by mixed forms of governance sector, as there is still a large share of state intervention. And in a market and democratic state country tends more toward decentralized control, which provides a flexible educational policy, promote innovation activity and expansion of university autonomy.

Keywords: Education, education system, education, public administration, public management development education educational field, educational reform, governance

mechanisms.

Вступ. Розвиток в Україні ринкових умов господарювання вимагає розробки нових наукових підходів до визначення ролі вищої освіти в політичному й у економічному житті суспільства, всебічного дослідження тенденцій її розвитку, закономірностей функціонування та механізмів державного регулювання. Слід зазначити, що в науковій літературі, зокрема у дослідженнях галузі науки «Державне управління» немає системного комплексного дослідження та теоретичного обґрунтування інструментів реалізації механізмів державного управління розвитком системи освіти, насамперед, зіставлення реалій практики вітчизняної системи управління вищою освітою та досвіду зарубіжних країн. Саме цими обставинами зумовлена актуальність даної проблематики.

Постановка завдання. Процеси інтеграції національних економік у світову, рух через кордони держав товарів, послуг, капіталу, робочої сили та знань сприяли утворенню загальноєвропейського ринку освіти. Україна приєдналася до низки країн-учасниць Болонського процесу на шляху реформ національної системи освіти з метою підвищення як конкурентоспроможності ВНЗ, так і громадян на ринку праці. Відкритість ринку освітніх послуг у сфері вищої освіти вимагає адаптації до нових умов та визначення своєї ніші на європейському ринку освітніх послуг ВНЗ. Стратегія розвитку сфери вищої освіти повинна враховувати новітні глобалізаційні тенденції в освіті та базуватися на реальних показниках конкурентних переваг ВНЗ України перед іншими країнами. У зв'язку з цим, безсумнівно, необхідно звернути увагу на рівень функціонування освітньої галузі зарубіжних країн, зокрема на державне управління розвитком системи освіти.

Результати. Порівняльний аналіз розвитку вищої освіти та системи управління нею в країнах Європи, Північної Америки та Східної Азії показує, що проблема управління освітою, зокрема вищими навчальними закладами, спільна для цих регіонів, є однією з найважливіших, має індивідуальний інтегральний характер. Це викликано існуванням різних типів вищої школи. По-перше, окреслюється унітарна або єдина система, коли вища освіта забезпечується університетами чи відповідними до них закладами. Такою є освіта в Італії, Іспанії, Австрії, Фінляндії, Швеції. Деякі країни характеризуються наявністю так званих «інтегрованих» університетів, які охоплюють спеціалізовані середні й вищі навчальні заклади (Швеція та Іспанія).

По-друге, вирізняється бінарна або подвійна система з традиційним університетським сектором, що так чи інакше опирається на концепцію Гумбольдт-університету та на окремий неуніверситетський сектор вищої освіти, що має чітко окреслену структуру. Така система освіти притаманна більшості розвиненим країнам світу, де поряд з університетським сектором існують численні спеціалізовані заклади, які приймають чималу частину молоді. Бінарна система вищої освіти властива таким країнам: Бельгії,

Великобританії, Греції, Данії, Ірландії, Голландії, Норвегії, Франції, Швейцарії та іншим.

За таких умов, організація управління й контролю в системі вищої освіти різних країн надзвичайно різниться: від автономії (Німеччина) – до контролю державними національними службами (Англія) та прямих інструкцій уряду й міністра національної освіти (Франція).

Безперечно, можна вважати, що стан та стратегія розвитку системи освіти будь-якої країни залежать насамперед від того, наскільки керованою вона є з боку держави. Так, аналізуючи системи управління вищою освітою європейських країн, серед нових перспективних тенденцій у реформаційному розвитку вищої школи можна виділити саме прийняття нових законів про вищу освіту, перерозподіл відповідальності у сфері управління питаннями освіти в цих країнах. Практично всюди в цій галузі знижується роль центральних і зростає вплив місцевих і регіональних органів влади.

З метою повнішої характеристики вважаємо за доцільне детально розглянути особливості реформування державного управління вищою освітою в посткомуністичних країнах ЄС на прикладі Литви й Угорщини. Засади управлінської діяльності у галузі освіти в Литві були встановлені законом Литовської Республіки «Про науку та вищу освіту» (1991 р.). Перш за все в ньому було проголошено, що наука і система вищої освіти перебувають під опікою держави й підтримуються нею як винятково важлива сфера культурно-господарської сфери. Аналіз закону дозволяє констатувати, що вища освіта та наука є нероздільними, а управління ними на загальнодержавному рівні здійснюється як урядом, так і органом самоврядування – вченою радою Литви, що свідчить про державно-громадську модель управління вищою освітою.

У березні 2000 р. відповідно до збільшення ролі та значущості вищої освіти в побудові держави європейського типу в Литві було прийнято новий закон «Про вищу освіту». Відповідно до нього ВНЗ Литовської Республіки мають автономію, яка ґрунтується на принципі самоврядування, академічній свободі й пошані до прав людини.

Експертним органом міністерства освіти та науки зі стратегічних питань розвитку вищої освіти є рада вищої освіти, яка створюється і діє за затвердженням урядом положенням. Взаємозв'язки ВНЗ, а також зв'язки з органами влади і управління та місцевого самоврядування координують конференції ректорів університетів Литви, конференції директорів коледжів Литви, союзи студентських представництв Литви та інші громадські організації.

Прийняття у 2002 р. нової редакції закону «Про науку та освіту» спричинило нову трансформацію державного управління вищою освітою. Зокрема, було створено нові органи – державний фонд науки і освіти Литви (бюджетна установа), конференцію ректорів університетів Литви, конференцію директорів наукових інститутів Литви тощо. Окрім того, у новому законі визначено, що вчена рада Литви є державною установою і засновується сеймом.

Вона діє як дорадчий орган сейму та уряду з питань державної політики в галузі науки, освіти та експериментального розвитку і складається з представників організацій, які діють в інтересах учених, підприємців та бізнесу, а також представників державних органів. Конференція ректорів університетів Литви та конференція директорів наукових інститутів Литви являють собою суспільні організації, головними завданнями яких проголошується здійснення координації зв'язків між університетами, науковими інститутами, органами державного управління та органами самоврядувань. Вони діють як експерти з питань політики у сфері освіти, наукових досліджень і експериментального розвитку.

Однак слід зазначити, що в більшості випадків органи управління створюються сеймом та урядом або затверджуються ними, що значно нівелює діяльність вченої ради, конференції ректорів та конференції директорів наукових інститутів як органів громадського самоуправління в галузі вищої освіти.

Після приєднання Литви до ЄС на основі пропозицій правлячих партій було прийнято новий закон «Про науку та освіту». Він вніс істотні зміни в систему управління сферою вищої освіти. З-поміж іншого, незважаючи на розширення автономних прав вищих навчальних закладів з попереднього їх переліку було вилучене право у встановленому статуті порядку вибирати органи самоврядування [1].

Стосовно органів, які формують та здійснюють державне управління в галузі науки та освіти, то до вищевизначених додалися ще Центр оцінки якості освіти, контролер з академічної етики та процедур, уповноважені урядом та міністерством освіти і науки органи, а державний фонд науки та освіти Литви змінив назву на державний фонд освіти. Окрім того, визначено, що дорадчим органом міністерства освіти і науки зі стратегічних питань розвитку вищої освіти є рада з вищої освіти, яка формується урядом. Стосовно вченої ради Литви, то дещо змінилося коло її повноважень, які тепер визначаються як участь у здійсненні програм наукових досліджень, експериментального (соціального, культурного) розвитку та інших програм, у програмному конкурсному фінансуванні наукових досліджень, робіт з експериментального (соціального, культурного) розвитку, а також організація оцінки наукової діяльності, яка здійснюється в Литві.

Державне управління вищою освітою інакше розвивалось в Угорщині. З набуттям незалежності в Угорській Республіці розпочалося комплектування новітнього масиву нормативно-правових актів щодо вищої освіти. Так, прийнятий ще в 1985 р. закон про загальну освіту утверджував курс на високий рівень автономії навчальних закладів і поступову ліквідацію державної монополії в галузі освіти.

Загалом державне управління вищою освітою в Угорщині здійснюється парламентом (формує план розвитку вищої освіти та щорічно визначає бюджет, призначений для вищої освіти, створює та ліквідує державні заклади вищої

освіти, сприяє організації та ліквідації недержавних ВНЗ), президентом (призначає та звільняє ректорів і професорів університетів), урядом (гарантує підтримку і забезпечення роботи державної мережі вищої освіти; схвалює, створює або ліквідує факультети в державних ВНЗ, встановлює кваліфікаційні вимоги, розробляє правила організації та діяльності угорського акредитаційного комітету, визначає загальну кількість державних асигнувань, які виділяються на одного студента, встановлює вимоги політики якості вищої освіти) та міністром освіти (бере участь у розробці політики та державних рішень, присвячених розвитку вищої освіти, щорічно подає уряду звіт про виконання бюджету щодо вищої освіти та формує проект такого бюджету на наступний рік на підставі пропозицій ради з вищої освіти та досліджень, здійснює законний нагляд за установами вищої освіти; може тимчасово відчужувати право певних установ проводити завершальні іспити та присуджувати наукові ступені, однак в усіх своїх діях, які будь-якою мірою стосуються навчальних закладів, повинен урахувувати їх погляд на відповідні проблеми). Угорський акредитаційний комітет і рада з вищої освіти та досліджень функціонують як посередницькі установи, які забезпечують додатковий контроль та мають змогу надавати пропозиції та рекомендації. Місцеві органи влади не мають повноважень стосовно управління закладами вищої освіти. Інтереси ВНЗ представлені на рівні конференції угорських ректорів, угорської конференції директорів коледжів та відділу ректорів академій мистецтва та музики.

У 1998 р. з офіційного розпорядження уряду країни розпочався процес інтеграції системи вищої освіти до освітнього простору ЄС, який офіційного завершився на початку 2000 р. З цього моменту лише багатопрофільні ВНЗ мають право видавати дипломи про вищу освіту й тільки великі об'єднані університети з єдиним планом розвитку можуть розраховувати на отримання займів Всесвітнього банку, що, у свою чергу, спричинило значний бум об'єднавчих зусиль серед університетів та коледжів. В основу цього процесу були покладені два основних принципи: територіальний (в одному місті не повинно бути більше ніж один університет) та професіональний (залежно від попиту на спеціалістів того чи іншого профілю).

Після приєднання Угорщини до Болонського процесу і вступу до ЄС відбулося прийняття нового закону «Про вищу освіту», який відображає вимоги Болонської декларації та трансформує як систему управління у ВНЗ, так і державне управління сферою вищої освіти загалом. Щодо участі держави в управлінні сферою вищої освіти зазначимо, що відбулося звуження функцій парламенту, до яких тепер входить лише розробка операційних принципів функціонування та розвитку вищої освіти відповідно до чинного законодавства; визначення тенденцій розвитку вищої освіти шляхом прийняття Плану розвитку вищої освіти і встановлення кількості державних коштів, необхідних для функціонування та розвитку вищої освіти. Уряд подає до парламенту для затвердження проекти нормативно-правових актів щодо вищої освіти – закони,

резолуції, плани розвитку вищої освіти – і звітує про їх виконання; приймає резолюцію, яка встановлює квоту студентів, допущених до навчання за державні кошти; має право призначати стипендії та гранти. Прем'єр-міністр призначає та звільняє зі служби ректорів та професорів коледжів, голову та членів Угорського акредитаційного комітету і Ради з вищої освіти та досліджень. Повноваження Президента Республіки Угорщини та міністра з освіти майже не змінилися [2].

Отже, державне управління вищою освітою Угорщини також має розвинуту інституційну та нормативно-правову основу. Усі угорські вищі навчальні заклади майже автономні. Органи державного управління при цьому мають досить невелику частку інструментів з безпосереднього управління галуззю, в той час як мають значні повноваження з регулювання та планування розвитку вищої освіти.

В контексті даної проблематики, доцільно також проаналізувати процес державного управління в освітньому процесі таких європейських держав як Німеччина та США, оскільки вони є основними взірцями європейської освіти, тому й досвід цих країн є цікавим для України.

Для усвідомлення механізмів державного управління розвитком системи освіти в Німеччині варто підкреслити, що вища школа Німеччини керується законом 1976 р., відповідно до якого визначено цілі і завдання навчання, організаційну структуру, режим роботи вищих навчальних закладів тощо. При цьому, у Німеччині, на відміну від значної кількості європейських країн, система освіти знаходиться, як і більшість питань культурного розвитку, у компетенції земель, тож уніфікованих, єдиних для всіх вимог щодо організації, змісту освіти, форм та методів навчання немає. Безперечно, з одного боку, це ускладнює освітній процес, але з іншого – відкриває ширші перспективи для впровадження інновативних технологій навчання та перманентного оновлення змісту освіти. Таким чином, Конституція гарантує університетам право повної свободи у питаннях організації навчального процесу і наукових досліджень.

Федеральне міністерство освіти й досліджень Німеччини виконує переважно «принципові й координуючі завдання», встановлює правила професійного навчання й подальшої освіти (підвищення кваліфікації), забезпечує фінансування (разом із землями) законодавства щодо сприяння освіти. Міністерство також регулює загальні основи вищої школи, створює й оновлює навчальні заклади (разом із землями). Міністерство займається обдарованими учнями, сприяє обміну студентами, особами, які підвищують кваліфікацію, і вченими з іншими країнами, а також дослідженням у галузі освіти й професійного навчання.

Міністр освіти й досліджень здійснює загальне керівництво відповідно до політичної лінії федерального канцлера (глави уряду). Міністерство через свого представника – державного секретаря – співпрацює з профільним комітетом нижньої палати федерального парламенту; вносить на розгляд проекти законів про освіту.

З усіх груп громадськості на вищому, загальнонаціональному рівні представлені тільки батьки (Федеральна батьківська рада) і працівники професійного навчання (Головний комітет Федерального інституту професійного навчання). Федеральний інститут освіти для дорослих і Федеральний інститут професійного навчання консультують міністерство з питань, що належать до їх компетенції.

Федеральне міністерство не є керівним органом для міністерств культур земель. Для координації діяльності федерації й земель, так само як і земель між собою, існують відповідні органи. Особливе місце серед них належить Конференції міністрів культур, що покликана забезпечувати рівномірність розвитку й порівнянність результатів освіти (визнання дипломів) у різних землях. Її рішення мають рекомендаційний характер для урядів земель і отримують чинність після затвердження у формі законів, постанов або розпоряджень міністерств земель.

Державне управління представлене парламентом (ландтагом) і урядом (Радою міністрів). Ландтаг як представницький законодавчий орган ухвалює закони, що стосуються освіти. У складі парламенту кожної землі є Комітет у справах шкіл, молоді й спорту. В уряді, що представляє виконавчу владу, центральним органом, що відає питаннями освіти, є Міністерство культур (назва розрізняється в землях: може бути у справах освіти, молоді, культурі й спорту). У деяких землях при самому уряді на період його діяльності створюється виборна громадська організація – Рада з освіти. Рада консультує уряд землі з питань освіти й молодіжної політики й розробляє рекомендації для дальшого розвитку освітньої справи.

Координаційним центром у сфері вищої освіти є спеціальний Комітет із вищої школи при Постійній Конференції міністрів культури. У 1949 р. було засновано німецьку Конференцію ректорів університетів та інших вищих навчальних закладів, рішення якої мають рекомендаційний характер. У зв'язку з особливостями устрою державної системи Німеччини Конференція ректорів університетів відіграє дуже важливу роль з погляду гармонізації законів і нормативних актів, що діють у різних землях [3].

Доречно згадати і досвід в освітній сфері Сполучених Штатів Америки де вища освіта перебуває під наглядом штатів, а не федерального уряду. Федеральний уряд виконує дві важливі функції, що однаково застосовуються як до приватних, так і державних закладів: забезпечення студентів фінансовою допомогою, що здебільшого постає у формі гарантованих урядом і субсидованих позик, а також забезпечення більшості дослідницьких фондів, які функціонують особливо в галузі біомедичних і фізичних наук.

Отже, можна зробити висновок, що управління вищою освітою в США децентралізоване на всіх рівнях, а на місцевому рівні й на рівні штатів управління здійснюють суспільно-державні органи в особі рад з освіти, під керівництвом яких працюють їх виконавчі структури (відділи й управління народної освіти), керовані державними службовцями. Федеральні органи

спрямовують розвиток вищої школи та впливають на її діяльність, але формально вони не втручаються у внутрішні справи розвитку вищих навчальних закладів.

При цьому, варто наголосити, що децентралізація, здавалося б, повністю відповідає раціональним причинам, таким як підвищення ефективності навчання; ширшого запровадження в закладах особливостей тієї чи іншої місцевості; надання більшої влади тим, кому адресована освіта. Урядами країн робиться багато в плані зближення теорії та практики децентралізації, адже остання підвищує ефективність, продуктивність в освіті.

Проте, розглядаючи досвід інших країн у цій сфері, слід зазначити, що реформи в галузі управління вищою школою мають бути спрямовані на пошук оптимального поєднання централізації та децентралізації. Загальною тенденцією стає співучасть в управлінні вищою освітою держави та громадськості (академічної, вузівської), зростання самостійності ВНЗ. Можна назвати такі форми управління освітньою галуззю держави: активного втручання, децентралізованого регулювання, змішаної стратегії. Сьогодні в Україні переважають змішані форми державного управління галуззю, оскільки все ще великою є частка державного втручання. Та в умовах ринку й побудови демократичної держави країна тяжіє більше до децентралізованого регулювання, яке передбачає гнучку освітню політику держави, сприяння інноваційній активності ВНЗ та розширення їх автономії.

Висновки. Таким чином, наприкінці ХХ ст. більшість держав здійснили реформування державного управління вищою освітою, зважаючи на тенденції глобалізації, інтернаціоналізації, демократизації управління, децентралізації, розширення автономії ВНЗ з одночасним підсиленням їх звітності перед суспільством. Однак, фактично в усіх країнах нормою є центральне управління ВНЗ зі сторони держави в особі міністерства освіти. У деяких країнах регіональна влада розділяє відповідальність з центральним урядом. Одночасно в більшості країн існують національні конференції ректорів, одним із завдань яких є надання уряду пропозицій стосовно проектів законодавства у сфері вищої освіти та інших питань. Отже, для країн Європи характерною рисою є парадоксальна тенденція – поряд зі збільшенням автономії ВНЗ головні важелі управлінського впливу все ще залишаються у Міністерстві освіти та урядів.

Загалом, у європейських країнах на сферу державного управління вищою освітою найбільше впливають глобальні фактори, які можна поділити на три категорії: крах провідної ролі держави-нації в соціально-економічному розвитку, коли вища освіта бачилася як форма національного багатства, яке сприяло становленню національної самосвідомості; переосмислення функції держави загального добробуту, включаючи новий обсяг діяльності державного сектору, який фінансується державою; вторгнення економічного раціоналізму в державний сектор у світовому масштабі. Саме під дією цих факторів відбувається трансформація державного управління вищою освітою в країнах ЄС, і саме ці фактори більшою мірою впливають і на Україну.

Список використаних джерел:

1. Лавриченко Н. Реформування освіти в європейських країнах за умов їх інтеграції / Н. Лавриченко // Шлях освіти. – 2007. – № 2. – С. 20-24.
2. Островерх О. О. Основні світові тенденції розвитку вищої освіти / О. О. Островерх // Проблеми сучасної педагогічної освіти. – 2004. – Вип. 6. – С. 66-70.
3. Фініков Т. В. Сучасна вища освіта: світові тенденції і Україна / Т. В. Фініков. – К.: Таксон, 2002. – 175 с.

References:

1. Lavrychenko, N. (2007), "Educational reform in European countries providing for their integration", *Shliakh osvity*, vol. 2, pp. 20-24.
2. Ostroverkh, O. O. (2004), "Major global trends in higher education", *Problemy suchasnoi pedahohichnoi osvity*, vol. 6, pp. 66-70.
3. Finikov, T. (2002) *Suchasna vyscha osvita: svitovi tendentsii i Ukraina* [Modern higher education: global trends and Ukraine], Tucson, Kyiv, Ukraine.

Рецензент: Лоцихін О.М., д.ю.н., професор

УДК 351

Кулак Н. В.,

Директор Київського коледжу економіки та менеджменту
Міжгалузевої академії управління

**ПЕРЕДУМОВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ
ЗАКУПІВЕЛЬ ШЛЯХОМ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ
ТОРГІВ**

Анотація. Розглянуто основні наукові засади сучасної системи державних закупівель. Розкрито принципи функціонування державних закупівель, та шляхи вдосконалення механізму їх функціонування. Акцентовано увагу на винятковій ролі електронних торгів в сфері державного управління.

Ключові слова: державні закупівлі, електронні торги, електронні реверсивні аукціони, державне управління, державне регулювання, державне замовлення.

Кулак Н. В.,

Директор Киевского колледжа экономики и менеджмента
Межотраслевой академии управления

**ПРЕДПОСЫЛКИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СИСТЕМЫ
ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК ПУТЕМ СОЗДАНИЯ ЭЛЕКТРОННОЙ
СИСТЕМЫ ТОРГОВ**

Аннотация. Рассмотрены основные научные основы современной системы государственных закупок. Раскрыты принципы функционирования государственных закупок, и пути совершенствования механизма их функционирования. Акцентируется внимание на исключительной роли электронных торгов в сфере государственного управления.

Ключевые слова: государственные закупки, электронные торги, электронные реверсивные аукционы, государственное управление, государственное регулирование, государственный заказ.